

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000474365

Datum
7 september 2026

Opgesteld door

Samengewerkt met

Bijlage(n)
3

Aan
Van

Minister Heerma
D&B / PAW

nota

Vaststelling werkprogramma ARPA 2027 en verzending
aan TK en EK

Aanleiding

Het Adviescollege rechtspositie politieke ambtsdragers (ARPA) heeft zijn werkprogramma voor 2027 bij u ingediend. In het werkprogramma is uiteengezet waar het adviescollege het komende jaar aandacht aan wil besteden. Als minister van BZK dient u op grond van de Kaderwet adviescolleges het werkprogramma vast te stellen en aan beide Kamers der Staten-Generaal te zenden.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd het werkprogramma van het ARPA vast te stellen;
- Indien u het vast stelt, wordt u gevraagd bijgevoegde aanbiedingsbrieven te tekenen waarmee u het werkprogramma van het ARPA aan de Eerste en Tweede Kamer zendt.

Kern

Het werkprogramma voor 2027 sluit aan op de ontwikkelingen en werkzaamheden die in 2026 in gang zijn gezet.

Voornemens adviescollege in werkprogramma 2027

- **Beleidsadvisering over de rechtspositie van politieke ambtsdragers:**
In 2026 heeft het adviescollege zijn advies naar aanleiding van de eerste, vijfjaarlijkse, periodieke herijking van de financiële arbeidsvoorwaarden van politieke ambtsdragers uitgebracht: "Een gewaardeerd ambt". De kabinetsreactie hierop is thans in voorbereiding. In 2027 pakt het ARPA de voor hen zelf daaruit voortvloeiende acties op. Het advies vormt het vertrekpunt voor een aantal aangekondigde vervolgonderwerpen. In 2026 is reeds gestart met de voorbereiding van adviezen over:
 - Politiek verlof en de mogelijkheid van terugkeer naar de oude werkgever;
 - De maatstaven voor beloning en de mogelijkheid van meer differentiatie naar bestuurlijke zwaarte;
 - Het woonplaatsvereiste voor wethouders.De werkzaamheden rond deze advisering zijn naar verwachting in 2027 af. De uitwerking vindt plaats tegen de achtergrond van de kabinetsreactie op het herijkingsadvies en eventuele daaruit voortkomende vervolgvragen.
- **Individuele advisering over vervolgfuncties van bewindspersonen:**
Gewezen bewindspersonen zijn gedurende twee jaar na hun ontslag gehouden aan regels over onder meer vervolgfuncties. Voor een beoogde

vervolgfunctie moet, behoudens de in de wet genoemde uitzonderingen, advies worden gevraagd aan ARPA. Met deze taak is binnen het college een nieuwe individuele adviespraktijk ontstaan. Voor de planning in 2027 gaat het ARPA vooralsnog uit van circa 40 adviesaanvragen. Dit aantal is een raming. De feitelijke werkbelasting kan hoger of lager uitvallen, mede omdat één voormalig bewindspersoon meerdere adviesaanvragen kan indienen.

Onze referentie

2026-0000474365

Datum

7 september 2026

- **Inzicht in de 'moresprudentie' van het college en het afwegingskader:** Naast de behandeling van individuele adviesaanvragen ontwikkelt het college een afwegingskader aan de hand van de voortschrijdende inzichten uit de adviespraktijk voor de beoordeling van vervolgfuncties, aangeduid als de 'moresprudentie'. Het doel daarvan is om de consistentie en voorspelbaarheid van de advisering te versterken. De ontwikkeling hiervan is in 2027 een belangrijk onderdeel van de professionalisering van de nieuwe taak.
- **Kwaliteit en zorgvuldigheid van de adviespraktijk:** De individuele advisering over vervolgfuncties vraagt om een werkwijze waarin snelheid, zorgvuldigheid en onafhankelijkheid met elkaar in balans zijn. In 2027 wordt verder gewerkt aan een efficiënte, kwalitatieve, behandeling van aanvragen.
- **Kennisontwikkeling en evaluatie:** De uitbreiding van de wettelijke taak sinds februari 2026 maakt het belangrijk dat het ARPA de eigen ervaringen systematisch benut. In 2027 wordt geïnvesteerd in kennisontwikkeling rond integriteit, belangenverstrengeling en vervolgfuncties van ambtsdragers. Ook internationale ontwikkelingen kunnen daarbij relevant zijn.

Toelichting

Het ARPA is een in april 2022 onafhankelijk permanent ingesteld adviescollege dat het kabinet adviseert over de (financiële) aspecten van de rechtspositie van politieke ambtsdragers. Sinds februari 2026 heeft het er de taak bij gekregen gewezen bewindspersonen persoonlijk te adviseren over de aanvaardbaarheid van vervolgfuncties.

Het college kan op grond van de Kaderwet adviescolleges voor de eerstgenoemde adviestaak gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan de minister van BZK, waarna daar met een kabinetsreactie aan de Kamer op wordt gereageerd. Ook kan het college rechtstreeks adviseren aan de beide Kamers der Staten-Generaal. Een advies uit eigen beweging is ter beoordeling van het college zelf. Op grond van de Kaderwet dient in een werkprogramma rekening gehouden te worden met onvoorziene adviesverzoeken en met de bevoegdheid tot advisering uit eigen beweging. Het is ook met dit als achtergrond dat het adviescollege een werkprogramma dient op te stellen. U dient als minister van BZK het werkprogramma van het adviescollege vast te stellen. Gelet op de onafhankelijkheid van het college is het vanzelfsprekend dat terughoudendheid wordt betracht bij eventuele voorstellen tot wijziging ervan.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota en het werkprogramma van het ARPA, zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren/medewerkers geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Werkprogramma ARPA voor 2027	
2	Brief verzending werkprogramma aan Tweede Kamer	
3	Brief verzending werkprogramma aan Eerste Kamer	

Onze referentie
2026-0000474365

Datum
7 september 2026